

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZ. (PÜSPÖKI HIVATAL)A TIZSÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZ-
KERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYEMEGJELENIK — EGYELŐRE — HAVONKÉNT
ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE 12— PENGŐ

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: D. DR. RÉVÉSZ IMRE

Kötelességeink

Részlet a debreceni presbitérium 1945 április 16-án tartott ülésén
elhangozott megnyitó beszédből

Most, amikor a mindenható felséges Úrnak bűneinket nem néző irgalmaságából debreceni egyházunk igazgató véneinek törvényes és felelős öröklő testülete, a presbitérium, a nagy vihar utáni első ülésére egybegyűlhetett, legelső kötelességünk annak megállapítása — Isten és az Ő akaratát végrehajtó emberek iránti mély hálával —, hogy az Ige tiszta, teljes és szabad hirdetésének sem a viharban, sem azután soha egy percig sem kellett egyházunkban szünetelnie. Egy mindnyájunkat hosszú ideig vakságban tartó hazug propaganda állításaival szemben, helyi és országos viszonylatban egyaránt szilárd tény az, hogy azok a külső tényezők, amelyeknek kezébe Isten kifürkészhetetlen akarata hosszú időre letette sorsunk intézését, az igehirdetés, a keresztyéni tanítás és nevelés, általában az egyház és az egyházak munkája elé semmi tekintetben gátat nem emeltek, sőt azt, a háborús körülmények szabta természetes korlátok között, nem egy vonatkozásban elősegítették. Ha volt gátlás, az a magunk ájultságából és gyavaságából következett inkább, ez viszont főbeütötte tanácsalán állapotunknak volt következménye s az emberi bűnös természet tehetetlenségi nyomateka.

Ennek alázatos és hálás megvallása után második kötelességünk: az irántunk annyiszor és oly csodásan megnyilvánult örökkévaló Kegyelembe megfogóva, erősen és tántoríthatatlanul elszánni magunkat arra, hogy egyházunknak egyedül lényegi, mert egyedül Isten rendeléséből folyó feladatát, az Ige tiszta és teljes hirdetését ezután is minden körülmények között vállalni és teljesíteni fogjuk. Pál apostol bizonygatása örök időkre szól: az Ige szolgáinak lehet akármilyen a sorsuk, de maga „az Istennek beszéde nincs bilincsbe verve” (II. Timóth. 2:9)

Ebből folyó harmadik kötelességünk: minden fölünk telhető munkát elvégezni és áldozatot elvállalni avégből, hogy az igehirdetés eszközei, módjai és keretei a nagyon megváltozott s talán még inkább megváltozandó körülmények között is biztosíthatók legyenek. Helyre kell állítani templomainkat, első renden a magyar református Sion történelmi katedrálisát: a Nagytemplomot. Kézbe kell vennünk iskoláinkat, kezdve a Kollégiumon, amelyeknek református egyházi jellegét bizonyos szükségparancsok átmeneti intézkedések mellett sem adtuk fel egy pillanatra sem s a magunk jószántából nem is fogjuk feladni soha — sőt ezt a jellegüket a mai helyzetben még erősebben ki kell domborítanunk, mint eddig bármikor is tettük. Sürgősen munkába kell vennünk minden miszsiói ágnak újraélesztését, amennyiben az még eddig itt vagy ott meg nem történt volna: hadd emeljem ki ezekből, a mai helyzetet különleges szükségéhez mérten, a mindkét nembeli ifjúsági munkát és a tanyagondozást. — Mindezeken, csak úgy mint eddig, számítnak a nemes város és a magyar állam megértő jóindulatára és támogató jobbára, mert — minden bűnös gyarlóságunkat Isten színe előtt latravetve

és megvallva is — úgy érezzük, a változott körülmények között sem szolgált rá egyházunk, a magyar életnek ez a legrégebb demokratikus intézménye arra, hogy az eddig élvezett támogatást és az annak alapjául szolgáló bizalmat elveszítse. Tiszán kell azonban látnunk, hogy erre a jóindulatú külső segítségre csak akkor lesz erkölcsi jogunk számítani, ha magunk is, mint egyház és mint egyháztagok, erőnk végső megfeszítésével mindent megteszünk a Kegyelem által, hogy Isten igéjének tiszta és teljes árja szabad és méltó medret találjon magának a bennünk és körülöttünk kialakuló új világban is és ne jusson se a búvópatak, se a vadvíz, se a mocsár sorsára.

Negyedik kötelességünk ennél fogva: mielőbb seregszemlét tartani. Az nem mitőlünk függ, hogy egyházunk eddigi történelmi anyagi erőforrásaiból mennyi fog a közel jövőtől fogva rendelkezésünkre állni. De az igenis emberileg szólva teljesen mitőlünk függ, hogy az esetleg visszacsökkenő eddigi megsokkolt anyagi erőforrásokat mennyiben tudjuk újakkal pótolni, sőt felülmúlni. Csakhamar fel fog vetődni az a kérdés: Debrecennek papíron nyolcvanezer reformátusából kik és hányan lesznek olyanok, akik az igazi egyháztagságnak két feltétlen bibliáiságú kritériumát: a személyes hitvallást és a személyes áldozatkészséget a töltik lelkiismeretük szerint kitelhető maximumig vállalják, nem embereknek, hanem Krisztusnak kedvét keresve. Az új idők szellemének egyebek közt azért is lesz reánk üdvös hatása, mert végre rá fogunk szoríttatni arra, amitől mi magyar reformátusok eddig meglehetősen fáztunk: fenntartás nélkül azonosítani a földi egyház fogalmát a hitvalló és áldozó Krisztusközösség fogalmával.

Ötödik kötelességünk: mint ebben, úgy minden egyéb vonatkozásban is igaz bűnbánatot tartani és alázatosan elismerni, hogy mint egyház és mint egyháztagok, sem Debrecenben, sem országos és világviszonylatban nem voltunk azok, amiknek lennünk kellett volna, ha méltó tagjai lettünk volna egyetlenegy Fejünknek és hűséges jobbagyai dicső Királyunknak. Ez a kötelességünk csak ebben a logikai felsorolásban lett az ötödik, de a Szent Lélek logikája szerint tulajdonképpen a legelső és minden más kötelességteljesítésünknek előfeltétele. Abban a világboldonlításban, amelynek most kerestük levét isszuk, világszerte nem hangzott elég erősen, de sajnos, Magyarországon még különösen gyengén hangzott a keresztről való beszéd, amely boldonság ugyan azoknak, akik elvesznek, de azoknak, akik megtartanak. Istennek ereje (I. Korinth. 1:18). Valljuk meg és ismerjük be töredelmesen, hogy mi, az Ige népe, sokszor mintha kevesebbet hittünk volna az Ige hatalmában, mint amennyit maguk az Ige ellenségei hittek. Ha nem így lett volna: kevesebb gyalázat tért volna világszerte, de különösen Magyarországon a keresztyén névre. Ezt a gyalázatot a bűnbánat könnyei mellett csak szívünk végével: Krisztusért és Krisztusnak meg-

hódítandó vagy visszahódítandó magyar népünkért minden önmegtágadást és önmegáldozást vállaló keresztyéni szolgálattal moshatjuk le.

Ebben a szent szolgálatban minden debreceni református testvérem, de kiváltképpen minden presbitériársam egyetértő és odaadó részvételére és támogatására számítok. Külön kötelességem megmo dani: a legnehezebb napok, hetek és hónapok alatt debreceni lelkész-, tanár-, tanító- és presbitériársaim s az egyházi tanácsosok és egyszerű egyháztagok, férfiak úgy, mint nők részéről a hűséges és bátor helytállásnak, a semmiféle önérdékkel és mellékszemponttal nem törődő tehervállásnak, a hitnek, bizalomnak és testvérieségnek elszámlálatlan, csodásnál csodásabb jelenségeit tapasztaltam. Neveket nem említek: öröktől fogva fel vannak azok írva Isten kegyelmi dekrétumában, az Élet könyvében. De egyet külön is megemlítek a csodás jelenségek közül — ami különben a Kegyelem világában tulajdonképpen természetes jelenség és csak a világ lelke tekintheti igazában véve csodásnak —: ez pedig az, hogy minél hűvebben és hősiesebben helyt állott valaki az első pillanatoktól kezdve, annál inkább felnyílt a szeme az ő helytállásának merő kegyelem-ajándék voltára s következőleg annál kevésbé

hajlandó most kíméletlenül ítélkezni olyanok fölött, akik egy vagy más okból nem részesülhettek abban a kegyelem-ajándékban, hogy az első pillanatoktól kezdve itt, a helyszínen helytállhassanak. A világi ítélkezésnek lehetnek más és a maguk nemében teljesen jogos és szükséges szempontjai, de az egyház síkjában mindenféle ítélkezésnek az örök krisztusi parancshoz kell igazodnia: „Ne ítéljétek, hogy ne ítéltessetek”, és a Pál apostol nagy vallomásaival kell kezdődnie: „Krisztus Jézus azért jött e világra, hogy megtartsa a bűnösöket, akik közül első vagyok én” (I. Timóth. 1:15). Egyházunk kerítésén belül mindenféle kérdőrevonásnak és esetleges következmények levonásának az illetők által vagy az illetőkkel szemben — amik elől erkölcsi lehetetlenség lett volna eleve elzárkózni — ez egyedül mértékadó evangéliumi szempont alatt kell és lehet történnie. Én azt hiszem, a most már igazán gyökeresen megújuló magyar élet is csak így fog bennünket megbecsülni: vagyis akkor, hogyha nem képmutató rabszolgái külső alkalmazkodással, hanem a lenyegünkhöz ragaszkodó és abból következő belső megtisztulással és megújódással szolgáljuk népünket és hazánkat Krisztusért és Krisztus nevében.

Révész Imre.

Néhány adat a tiszántúli református egyház- községek sorsáról és helyzetéről

A tiszántúli református egyházkerületbe tartozó 542 anyaegyházközség és kb. ötnegyvedmillió magyar lélek sorsáról és helyzetéről a püspöki hivatal már ez év eleje óta folytatja a rendszeres adatgyűjtést. A ismert nehézségek miatt részletesebb adatszolgáltatást mindeddig csak 174 egyházközségből, tehát az egyházközségek egyharmadából lehetett beszerezni. Szörványos, de hiteles adatok vannak még további 81 egyházközségből. Összesen tehát az egyházközségek kisebbik felének ismerjük többé-kevésbé pontosan az 1944 őszi napok óta előállt helyzetét. De ez a kép a nagyobbik félre nézve sem lehet lényegesen különböz.

A 255 egyházközségből a hadi események előtt vagy alatt elmenekült összesen 189 lelkész, helybenmaradt összesen 228 lelkész, tehát a lelkészek nagyobbik fele. Hiteles adatok egész sora bizonyítja, hogy a lelkészek elmenekülésére az elvakító rádiópropagandán kívül a visszavonuló német tisztok erőszakos sürgetésének volt legnagyobb hatása. Hetekre vagy hónapokra helyi lelkész szolgálata nélkül maradt 100 egyházközség. A hadi események következtében életét veszítette 4 helybenmaradt lelkész, a bujdosásban meghalt szintén 4 lelkész. A fiatal lelkészek közül többen a szeptember-októberi napokban tartalékos tábortól lelkései szolgálatot teljesítettek s e miatt voltak távol egyházközségüktől.

Az elmenekült lelkészek nagyobbik fele résztint már karácsonyra (Zemplén, Abauj, Borsod, Heves vármegyék felszabadulása után), résztint husvétra (Pest és Buda felszabadulása után) visszatért egyházközségébe, ahol őket a hívek az esetek nagy többségében szeretettel és megértéssel fogadták s azóta, nagyon csekély kivétellel, zavartalanul

végzik munkájukat. A kisebbik fele az elmenekült lelkészeknek a Dunántúl felszabadulása óta tért vissza egymás után. Minden remény megvan arra, hogy a visszatérésre kitűzött végső határidőig, július 1-ig az egyházkerület kb. ezer lelkészeből egy-öt százaléka lesz legfeljebb távol az egyházközségétől, ezek legnagyobb része is olyan, akiknek egyházközsége a trianoni vonalon túlra esik. Már megtörtént az intézkedés arra, hogy ezek a megfelelő igazolás híján lemondottaknak tekintessenek.

Mindazoknak az egyházközségeknek, amelyek a német és nyilas utóvédharcoknak útjába estek, emberáldozatokban, épületekben, könyv- és iratanyagban, berendezésben, felszerelésben rengeteg kárunk van, ami ma pénzértékben ki sem fejezhető. Különösen fájdalmas az eddigi adatok szerint 21 templomnak, köztük híres szép templomoknak rombadőlése, porráéése vagy legalább hosszú időre használhatatlanná válása. A németek örök szegénye lesz egyebek között, hogy a tiszaszeri és tiszadada templomok toális felrobbantására pontosan október 31-ét, tehát a reformáció évfordulóját találták alkalmasnak! A többi templomok is legnagyobb részt német lövedékektől pusztultak el. — Ugyancsak németek gyűjtötták fel a régi híres máramarosszigeti lyceum szép épületét is.

A Vörös Hadsereg parancsnokai az isentiszteletek továbbfolytatását nemcsak megengedték, hanem megkövetelték és előmozdították, a lelkészek személyét, családját, hivatalát, lakását határozott védelemben részesítették, számos esetben résztvettek az isentiszteleteken. Hasonlóan védelmükbe vették és előmozdították mindenütt az iskolázást, amelynek keresztyéni szelleme és jel-

lege ellen legkisebb kifogást sem emeltek.

A felekezeti iskolázás munkája, bár a férfitanerök nagyobb része katonai szolgálatot teljesített s számosan öközlök is, valamint a nőtanerök közül elmenekültek, éppen a fenti okból szintén nem szenvedett nagyobb fennakadást. A helyben maradt lelkészek éppúgy átvették az elmenekült tanítók helyettesítését, mint megfordítva, a helyben maradt tanítók, sőt nem egy esetben a hősiesen helytálló tanítónők is az elmenekült lelkészeket. Egy helyben maradt tanító és egy tanítónő a hadi események következtében halt el.

Általában a megpróbáltatások súlya alatt a legtöbb egyházközségben a lelkészek nagyobb összeforrása, a hűség és az áldozatkészség csodálatos megnövekedése volt tapasztalható és tapasztalható mai napig.

HALOTTAINK

Veress Károly nyírturai lelképásztor, az egyházi közigazgatás, az ORLE és a Kálvineumok nagyérdemű, szakavatott munkása. Elhunyt évek óta tartó betegeskedés után. Aldás emlékére!

HÍREK

LEGKÖZLEBBI EGYZHÁZKERÜLETI TANÁCSÜLÉSÜNK Deo Volente július hó 10-én, kedden 9 óráig fog tartatni a püspöki hivatalban.

A nagykarolyi egyházmegye trianoni vonalon inneni része esperesi hivatalának vezetését Peleskey Sándor (Nagydobos) esperes átvette.

A beregi egyházmegye trianoni vonalon inneni részére 22 egyházközsége ideiglenes egyházmegyei körre szervezkedett. Az esperes-helyettes Horváth Zoltán mátyusi lelképásztor, az egyházmegyei gondnok-helyettes Dr. Mathé Béla egyházmegyei tanácsbíró lett.

A hevesnagykunsági egyházmegyeben Gaál István esperes akadályoztatásáig az esperes-helyettesi teendőket Dr. Tóth Dezső tiszakürti lelképásztor végzi.

Hadmentességi jogcímigazoló bizonyítványt a püspöki hivatal nem állít ki, mivel az Ideiglenes Nemzeti Kormány a lelkészek papi kedvezményét eltörölte.

Elvesztett lelkési oklevelekről eddig másodlatot levetett kiállítás. Mivel a másodlat kiállításának törvényben megszabott módja és eljárása még nem lehetséges, ezért ilyen másodlatot a püspöki hivatal kiadni nem tud. Addig, míg e kérdés újra rendezve nem lesz, az érdekelteknek törzskönyvi kivonatot állít ki a püspöki hivatal, amelynek záradékában jelzve van, hogy e kivonatmasolat az elvesztett oklevelek helyett használható fel.

A nagytemplom megmentésére irányuló munkák megindultak. A nyugati torony kupolája körül fent a magasban sűrű állványozás tüskékoronája látható. Bent a templomban a szőcs és orgona fölött elkészült a védőburkolat, amely a lehulló vakolatot óvja ezeket. A fedetlenül álló kupolánál az esőzés vizét elmes módon elvezetik, hogy addig se rongálódjon, amíg tetőszerkezetet kap. A gyűjtés ideig felül van a 300,000 pengő, de az árak változása következtében ez talán tizedrészt jelent annak az összegnek, amelyért ma rendbe lehetne hozni egészen. Dícséretes eredményt gyűjtött különösen Matészalka és a debreceni leánygimnázium. Külön megemlést érdemel, hogy a más egyházközségekbe tartozó Miskolc is szép adományt küldött. Óriási nehézségbe ütközik az épülethaanyag és bádóg beszerzése. A további penzadományok mellett az ezek beszerzésére irányuló jótanácsokat is szívesen fogadja az építési bizottság.

Az Országos Református Lelkési Nyugdíjintézet Intéző Bizottsága értesítést szentint a nyugellátások központi utalványozása folyamatban van. Miután a Nyugdíjintézet megbízásából az egyházközségek pénztár által teljesített kifizetésre rendelkezésre bocsátott hitel kimerült, s további hitelt a nyugdíjak folyósítására a Nyugdíjintézet nem küldhet, az egyházközségek pénztára a nyugellátások kifizetését további rendelkezésig beszünteti. — A kifizetés szorgalmazása a nyugdíjintézet budapesti intézőbizottságánál keresendő.

Ludász Gyula nagyvári lelképásztor a kolozsvári egyetemen az államtudományok doktorává avatták.

Nyári tanfolyam tanítóképzősöknek. — Azoknak a liceumi és tanítóképzőintézet tanulóknak, akik nem tudtak résztvenni a folyó tanév iskolai munkájában, mert vagy későn jelentkeztek, vagy nem voltak olyan helyzetben, hogy beirakozhattak volna, a debreceni református Kollégium liceuma és tanítóképzőintézete nyári tanfolyamot rendez. A tanfolyam július közepén kezdődik és hat héttig tart. Résztvehetnek mindazok, akik az előző évben valamelyik liceumnak, illetve tanítóképzőintézetnek a tanulói voltak, vagy valamelyik liceum I. osztályába szabályszerű időben jelentkeztek felvételre, vagy fel is vették. Akik a tanfolyamot sikerrel elvégzik, szeptemberben a következő osztályba léphetnek, illetve az V. évesek képesítésvizsgát tehetnek. A tanfolyamra jelentkezni lehet július hó 10-ig.

Bővebb felvilágosítással szolgál a debreceni református tanítóképzőintézet igazgatósága.

Fiatalfelrakás kántortanító azonnali belépésre kántortanítói állást keres. Címe: Klottidiget (Pest vm.) Zrínyi Miklós-u. 10. Kovács László.

Használt palástot keresek megvételre, az árába esetleg vékonycsíkos sötétkék szövetet adok pótlásul. Kifogástalan állapotban levő, keveset használt, teljesen új, prima táska-irógépet adok. Lelkispásztori Hivatal Told, Bihar vm.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

1182—1945. szám. TÁRGY: Címzés és megszólítás a hivatalos iratokban, valamint előszóval.

KÖRLEVÉL.

a közép- és középfokú iskolák igazgatóihoz és az esperes urakhoz.

A debreceni tankerület főigazgatója tudomásulvétel céljából megküldötte hozzám következő körlevélét:

„Tudomás és további eljárás és mihez tartás végett értesítem Címet, hogy a „Méltóságos” stb. címzések mind frásban, mind előszóban elhagyandók. A megszólítás tehát így alakul: Tankerületi Főigazgató Ur! az előadók pedig pl. tanügyi tanácsos vagy előadó (szakelőadó) nével szólítandók meg.

Itt közlöm, hogy a hivatalos iratok és hirteltek általában a tanker. főigazgatói hivatal nevére címzendők, személy szerint a tanker. főigazgató nevére csak a szigorúan bizalmas és a sajátkezi felbontásra szánt magánlevelek vagy ügyiratok címezhetők.

Ezt a körlevél azzal teszem közzé, hogy egyházi és iskolai közigazgatásunkban a világi címzések használatára, amint eddig súlyt nem fektettem, ezután még sokkal kevésbé kívánom súlyt fektetni. A körülbelül 150 esztendő hagyományon és szokáson alapuló református lelkési címzések és megszólítások tárgyában nyilatkozatot tenni nem kívánok, mert ezek, amint nem tételek törvényen alapuló, általában nem hivatalos intézkedésekkel jöttek létre, úgy ilyenekkel el sem törölhetők. Itt csak azt kívánom megemlíteni, hogy ősi gyökere és kifogástalan magyar református lelkési megszólításunk egyedül a „tiszteletes”; továbbá, hogy az Isten igéje által is megkövetelt tiszteletadásnak teljesen elég van téve akkor is, ha minden különösebb címzés nélkül atyának, úrnak vagy testvérnek szólítják akár az egyszerű lelkészt, akár az esperest, akár a püspököt.

Azt mindenesetre mind az egyházi, mind az iskolai közigazgatásunk levelezésére vonatkozólag magam is kérem és meghagyom, hogy a hivatalos iratok általában a tiszántúli református egyházkerület püspökétől (Debrecen, Kálvin-tér 17. címzendők, a püspök nevére csak a szigorúan bizalmas és sajátkezi felbontásra szánt ügyiratok vagy magánlevelek címezhetők. Kivételként talán nem tudják elképzelni, de nekem és legközelebbi munkatársaimnak elhihetik, hogy ezen egyszerű megkülönböztetés megtartásával a hivatali munkát mennyire megkönnyítik és meg nem tartásával mennyire hátráltatják.

Debrecen, 1945 június 11.

D. Dr. Révész Imre, püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

1322—1945. szám.

KÖRLEVÉL.

Tudomásulvétel és megfelelő eljárás céljából közlöm, hogy az egyházkerületi tanács 96—1945. sz. és a Debreceni Protestáns Lap májusi számában lényeges tartalmát illetően közölt határozatát, illetőleg az e határozat értelmezésével vonatkozólag beérkezett kérdésekkel kapcsolatosan egyházkerületi tanácsunk meghozott határozatának érvényben tartására hangsúlyozza — amit az eredeti határozatban feleslegesnek tartott hangsúlyozni, mert mindenki számára magától értődőnek tekintette —, hogy csak azokkal az egyházi tisztviselőkkel kapcsolatban lehet és kell alkalmazni a vonatkozó rendelkezést, vagyis azt, hogy július 1. után állásukról lemondóknak kell tekinteni őket, ha ez időpontig vissza nem térnek és szolgálati helyükön személyesen nem jelentkeznék, illetőleg ez időponttól túl terjedő távollmaradásukat kellőképpen nem igazolják, akik katonai parancs vagy egyéb kényszer (elhurcoltatás) nélkül önként távoztak el szolgálati helyükről s akiknél a visszatérést teljesítéssel lehetetlennek tevé vis maior esete (hadifogság, deportáció) nem forog lenn.

Debrecen, 1945 június 12.

D. Dr. Révész Imre, püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

1159—1945. szám. TÁRGY: Alapítványi célvagyonokról jelentés.

KÖRLEVÉL.

A nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a földműves nép földhözjuttatásáról szóló 600—1945. M. E. sz. rendelet 17. §-a alapján működő tárcaközi bizottság által az alapítvány és ehhez hasonló különleges kulturális célra elrendelt egyéb célvagyonok mezőgazdasági birtokainak 100 kat. holdig terjedhető mentesítése tárgyában kiadott felhívást azzal teszem közzé, hogy e felhívásban jelzett megfelelő jelentést két példányban a célvagyonra vonatkozó alapítólevél vagy szervezeti szabályzat hiteles másolatával együtt hivatalomhoz a lehető leghamarábban az érdekeltek presbitériumok terjeszték fel.

A főlerakásról szóló 600—1945. M. E. sz. rendelet (közvetve a Magyar Közlöny 10. sz.) 17. §-a az alapítványi és ehhez hasonló különleges kulturális célra elrendelt egyéb célvagyonok mezőgazdasági birtokainak 160 kat. holdig terjedhető mentesítését tárcaközi bizottság eljárásától teszi függővé, amelyben a földművelésügyi, népjóléti és a vallás- és oktatásügyi miniszter egy-egy taggal képviselteti magát.

Ennek az eljárásnak az előkészítése érdekében a hivatkozott rendelet alapján megalkult tárcaközi bizottság felhívja Címet, szíveskedjék az egyházi kezelésben lévő, földbirtokkal rendelkező alapítványokról vagy ehhez hasonló, habár önálló jogalánysággal nem is bíró egyéb célvagyonokról kimutatást készíteni és minden egyes célvagyonra nézve az alább 1—6 alatt feltett kérdésekre a választ megadni és a választatot a célvagyonra vonatkozó alapítólevél vagy szervezeti szabályzat másolatával együtt legkésőbb 15 nap alatt a bizottság címére (Budapest, Kossuth Lajos-tér 11., III. em. 335.) beküldeni.

A válasz minden egyes célvagyonra illetőleg a következő kérdésekre nézve adandó meg:

1. A birtok mely vármegyében, mely község határában fekszik, minő telekkönyvi betétben és kinek tulajdonaként van felvéve, mekkora az összterülete és ebből mennyi a mezőgazdasági és mennyi az erdőgazdasági terület?

2. Van-e az alapítványnak vagy ehhez hasonló célvagyonnak mező- és erdőgazdasági ingatlanain kívül egyéb, akár ingó, akár ingatlan vagyona és ha igen, az pontosan megjelölendő. Ez utóbbi vagyon értéke százezer forintot meghaladóan megjelölendő, hogy viszonylik a mező- és erdőgazdasági ingatlanok értékéhez?

3. Mi a szóbanforgó alapítvány vagy különleges kulturális célra rendelt alapítvány szerző vagyon alapítólevél vagy szervezeti szabályzat (statutum) szerinti rendelkezése, a jövedelme mekkora volt és ez a legutolsó zárszámadási vagy felhasználási adatok szerint mire fordított?

4. Amennyiben a 2. pont szerint az alapítványnak a mező- és erdőgazdasági ingatlanain kívül egyéb vagyona is volna, azok megváltása esetében ez utóbbi Cím megítélése szerint elégséges volna-e az alapítvány céljának betöltésére? Nemleges válasz esetében az indokok részletesen kifejtendők.

5. Amennyiben az alapítvány a R. 12. §-a alapján 100 kat. holdig terjedő mezőgazdasági ingatlanainak rendelkezésére igényt tartana és ezen túlnem terjedülő ingatlanokkal rendelkezne, a mentesítő ingatlanokat hol kéri kiadni (a mentesítendő ingatlanok pontos telekkönyvi adatok, betét, helyrajzi szám stb. szerint megjelölendő)?

6. Amennyiben a szóbanforgó célvagyon netán kegyúri kötelezettség terheli, ez pontosan megjelölendő és előadandó, hogy a kegyúri kötelezettség megváltására külön mekkora terjedelmű és minő telekkönyvi betétben és helyrajzi szám alatt felvett ingatlanok volna kihatásandók?

Budapest, 1945. évi május hó 15.

Dr. Zambó Ernő sz., tárcaközi bizottság elnöke.

A kiadvány hitelül:

Olvashatatlan aláírás sz., min. shiv. igazgató

Debrecen, 1945 június 12.

D. Dr. Révész Imre, püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

1401—1945. szám. TÁRGY: 1946. évi és 1947. tavaszi lelkész-képesítő vizsgálat tétel.

KÖRLEVÉL.

Az érdekeltekkel leendő közlés végett tudatom az 1946. év őszén és 1947. év tavaszán

tartandó lelkész-képesítő vizsgálatok házi dolgozatainak tételét a következőkben:

1. **Lelkészképesítő vizsgálatra.**

1. Őszövetségi teológiából: A zsolttárok kegyessége.

2. Űszövetségi teológiából: Jakob teológiája.

3. Keresztény erkölcs-tanból: Luthardt etikájának alapelvei.

11. **Lelkészképesítő vizsgálatra.**

1. Egyházjogból: Az egyházi autonómia értelme és lehetősége a magyarországi keresztény egyházakban.

2. Egyháztörténetből: Magyar köztörténet-írásunknak a magyar reformátusságról való értékelése a XIX. században.

3. Egyházi misszióból: A felnöttek gyülekezeti missziója.

Egyházi beszéd (elő- és utóimával) textusál: Ezekiel 37: 1—14.

Gyakorlati bibliamagyarázat textusál: Apostolok cselekedetei 27. rész.

Kátémagyarázat: Heidelbergi Káté XI. úrnapija.

A gyakorlati bibliamagyarázat köréből a szóbeli vizsgálaton magyarázni kell tudni Iános apostolnak a Mennyi Jelenésekről írt könyvét és a Heidelbergi Káté 75—85. kérdéseit.

Debrecen, 1945 június 20.

D. Dr. Révész Imre, püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Anarcs ref. egyházközsége pályázatot hirdet a II. sz. tanítói állásra. Javaslalom: Természetben lakás, 10% helyi javadalom, államségi. Köteleesség törvényszerű. Pályázati határidő 14 nap. Válaszbélyeges kérvények kellően felszerelve az Anarcsi Iskolaszékhez küldendők.

A gebei ref. egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet a megüresedett II. tanítói állásra. Fizetés törvényes, melyből az egyház 10%/-ot fizet. Természetben lakás és kert van. Köteleesség: a kijelölt osztályok vezetése, belmissziói munkában segédkezés, vasárnapi iskolák vezetése és a kántor akadályoztatása esetén annak helyettesítése. Pályázati határidő 21 nap. Az állás a választás jóváhagyása után elfoglalandó. Pályázatot a gebei ref. egyházközség lelkési hivatalához küldendők.

A Kisújszállási református gimnázium igazgatósága pályázatot hirdet egy lemondás folytán megüresedett math.-fiz. szakos tanári állásra. Protestáns vallású okvetéles tanárok pályázataikat az igazgatóság címére (Kisújszállás, Gimnázium) küldjék.

A közműri református egyházközség pályázatot hirdet a halálozás folytán megüresedett II. tanítói állásra. Nótánitói állás, de pályázhatnak kántori képesítéssel bíró férfiak is. Köteleesség: a presbitérium által kijelölt osztályok tanítása, egyháztársadalmi munkában részvétel, esetleg kántor helyettesítés.

Javaslalom: állami fizetés 10%/-a helyi, törvényes lakbér és államségi. Pályázati kérvények a megjelenéstől számított 3 hét alatt az iskolaszék címére küldendők.

Magyarcsanak református egyházközsége pályázatot hirdet a VKM. jóváhagyástól függően az I. sz. orgonista-kántortanítói állásra. Nők is pályázhatnak. Fizetés törvényszerű. 90% államségi, 10% egyházi hozzájárulás és törvényszerű lakbér. Köteleesség: kántortanítói munka, missziói és lelkési munkában való segédkezés. Felszerelt pályázati kérvényeket Református Lelkési Hivatal Magyarcsanak címre kell küldeni. Pályázati határidő 21 nap.

A sarkadi református egyházközség pályázatot hirdet egy megüresedett tanítói állásra 21 napi határidővel. Amennyiben ezen állásra egyházközségünk működő tanerő választatnak át, úgy az így megüresedett állás kerül betöltésre. Fizetés, köteleesség törvényszerű, azon hozzáadással, hogy a jelenleg távollévő kántor helyett a kántori kötelezettségeket is kötelesegeznék, amelyért a stólat kapja. Ezen köteleesség a kántor visszaérkezésével megszűnik. Pályázati kérvényeket Református Egyházközség, Sarkad címre küldendők.

Szentpéterszegi református egyházközség pályázatot hirdet halálozás folytán megüresedett I. sz. kántortanítói állásra (41 értékesítés) és tiltott II. sz. tanítói helyettesítésére, I. sz. állás azonnal elfoglalandó, II. sz. állás szeptember 1-én. Pályázati határidő 21 nap.

Tiszacsege református egyházközsége pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megüresedett X. sz. nótánitói állásra. Javaslalom 90%/-a államségi. Köteleesség törvényszerű. Kellően felszerelt kérvények a lelképásztori hivatalhoz e hirdetés megjelenésétől számított 21 nap alatt beadhatók.

A törökszentmiklósi református egyházközség presbitériuma — miniszteri jóváhagyástól feltételezettel — pályázatot hirdet megüresedett II. számú tanítói állásra. Fizetés törvényes és természetben lakás, vagy lakbér. Megválasztandó köteleesség a presbitérium által rábízott osztály vezetése. Pályázati határidő: hirdetés megjelenésétől számítva huszonegy nap. — Pályázatot: Református Iskolaszék, Törökszentmiklós címre küldendők.

Állás-cseré. Alföldi 5000 lelkes gyülekezet lelképásztorá elcserélné állását hasonló javadalmasával. Javaslalma: 50 kat. hold föld 54 q termény, 4 öl tüzifa, 2000 P készpénz és stóla kb. 1200 P (1944 és a két utóbbi most áll újabb rendezés alatt). Megkereséseket a kiadóhivatal közveit.

Orvos, villany, patika helyben: gimnáziumok közelben.

„Méliusz”

könyv-, papír-, zeneműkereskedés

DEBRECEN. FERENC JÓZSEF-ÚT 26. SZÁM (VÁROSI BÉRHÁZ)

Imakönyvek, egyházi művek, zsolttárok.

Szépírodalmi művek nagy választékban.

Nyitva: reggel 9—12-ig, d. u. 1—4-ig

Írások, jüzelek, üzleti könyvek, trószerek